

КОМИ КОМСОМОЛ

● ЛЕЗО КОМИ ОКВЛКСМ БЫД ВЕЖОНЫН ӨТЧЫД ●

Газет лежан-инлөн да конторалөн адресыс СЫКТЫВДИНКАР, — Вадорыв, 41, — КОМИ ЫГА ЛЕЖАН-ИН	ГАЗЕТ СУЗӨДАН ДОНУС: 1 тÖлыг-кежлÖ 15 ур, вожын-кежлÖ 90 ур, во-кежлÖ 1 шайт 80 ур
---	--

ГижÖдјас позо мÖдÖдны редакцја ным-вылÖ дон мытытÖт

16 №

Пекнйча, јунь 28 лун, 1929 во

16 №

КлассÖвеј враг оз уз.

Ухтаса комсомол јачејкын јежыдлÖн чельаф.

Комсомол вижÖдлы став шленјастÖ! ЛÖбÖдчы чистка-кежлÖ.

ВÖр кылÖдÖм волі зев ыжыд мог. Быд комсомол јачејка мытчÖд-лисны ассыныс вынсÖ Совет госу-дарстволы отсабмын. Мыјла-нÖ он ошкы Тебраса јачејкабс, коді лÖбÖдліс вÖр лежан 3 артел, тајÖ ар-телјасыс мед-бура кылÖдисны ворсÖ. Шојнатын куим комсомолеч гÖ-лÖмгаыс вÖр лежисны да мед ÖдјÖ кылÖдисны. Уналаын комсомол мыт-чÖдліс ассыс суг лунсÖ. СÖмын уналаын-жÖ кулакјас, зажиточнеј-јас, попјас да мукÖд—торкалісны тајÖ ужас, быд-ногыс зилісны жмит-ны вÖр лежÖм кылÖдÖмсÖ.

ВÖр-кылÖдÖмын, урожај кыпÖ-дÖмын, коллективјас лÖбÖдÖмын—ми видлалам быд комсомолечлыг тујан-лунсÖ. ТајÖ ужјассÖ вÖчигÖн тыдовтчÖны комсомолечјаслÖн чу-жÖмјасыс Ыжыд-кост тыдовтчис Із-васа организатсјаын вÖр кылÖдан уж нубÖдигÖн. Тыдовтчис, мыј ком-сомолÖ вежкÖлÖмабÖ тујтÖм јÖз—классÖвеј врагјас. Со кушÖмтор ад-зам Ухтаса комсомол јачејкаыс:

Комсомол собрание-вылын бура дыр сорнитисны вÖр-кылÖдÖм-ылыс. Шуисны: „активно участвовать в сплавной компании. Организовать бригаду“. ШуÖм вÖчисны да быт-чÖ-і вожÖ кутас лучки-ладнÖ мунны. БыдÖн вÖлі збылыг кÖсјисÖны вÖр кылÖдны. Аскинас кутисны лÖбÖдны бригада. Бјураса став шленјасыс Öткажитчисны бригадÖ гижÖмыс да вÖрÖ кажÖмыс. Сы-пыдди најÖ се-тисны комсомольскеј белетјассÖ да шуÖны: „тајÖ лÖд комсомолечјас-вылын командуйтÖм УкоммоллÖн да партјинеј јачејкалÖн“.

Та-бÖрын комсомол јачејка вы-лыг чукуртчис. ВÖчис б/п. том вој-тыркÖд зев паккыд собрание. Стан-нысÖ сещÖмјассÖ вÖтлісны комсо-молыс. ВижÖдлам, кодјас сещÖм „ле-бачјасыс“ вÖлÖмабÖ?

1. Кустышев Аврам Иванович лыдфысÖ „бефнакÖн“, а збыл-вылас шÖркÖдфема олыс. Укоммол-са шлен, секретарын јачејкаас. ВелÖдчывлÖма Ізваса совпартшко-лаын. Комсомол-ног олÖм ез вÖв-лы, унаыс паныд сувтліс партја-чејкалы.

2. Рочев Иван Сергеевич. Бура олыс крестанін. 2 во велÖдчис Із-васа совпартшколаын, јачејкаса бјуроын шлен, комсомолын ез ужав. Батыс РочевлÖн белÖдјас-дырјі ин-давліс налы коммунистјаслыс ним-јассÖ, унаÖс лыјлісны сјјÖ висталÖм-куза. Оні-на мунÖ Совет властлы паныд.

3. Истомин Ö. Е. бура олыс ба-тыс активнеј белогвардејеч вÖвлі. Јачејкаса бјуроын шлен.

4. Рочев Öнис-ÖлÖ шÖркÖдфема олыс партјаын кандидат. УжавлÖ-ма бура, бÖрја каднас кутÖма кыс-сыны озыра олысјас-дор да ВКП(б)-ыс вÖтласны.

5. Рочев Митропан-ÖлÖ шÖркÖд-фема олыс. КлассÖвеј тујвиж ез ну. Век вÖлі вожын мунÖм-пыдди кыс-сÖ крестана-бÖрса.

Со кушÖм Ухтаса јачејкалÖн вÖлі бјуроыс. Серт тащÖмјасыд видчыны буртÖ ез-нын пож. Бјуро-сÖ бÖрјигÖн-Öд нÖшта вÖлÖма Уком-молса секретар.

Мыј-вÖсна тајÖ лоис?

Вывт омÖла комсомолÖ пырыг-јасÖс видлалісны-тÖдмалісны сы-вÖс-на јачејкаас унжыкыс лоис бура да шÖркÖдфема олысјас, 21 комсомо-леч-пыс гÖлыс сÖмын—9 морт. Јачејкаса секретарыс вÖлÖм лыд-фысÖ гÖла олысÖн, а збыл-вылас шÖркÖдфема олыс. Сјж-кÖ і мукÖд-ыс абу-жÖ ставыс гÖла олысјас. Бура да шÖркÖдфема олысјас—11 морт, служашејјас—1. Бјуроын сјжÖ унжыкыс бура олысјас, бе-лÖдјаслÖн чельаф.

Укоммол вывт омÖла вижÖд-лывлÖма сотсјалнеј составсÖ јачеј-калыс бурмÖдÖм-вылÖ. Батрајас призв-дырјі некушÖм уж абу ну-дÖдма јачејкаыс. БатрајассÖ веиг оз тÖдны вÖлÖбÖтыс. Партјачејка омÖла вежкÖдлÖма чујдÖдлÖма.

МатысÖд чистка. Мјан могјас.

ВЛКСМ ЦК-лÖн III пленум шуис нудÖны чистка. ТащÖм Ухтаса-код-фелÖјасыс уналаын-на емÖд. Клас-сÖвеј враг пискÖдчÖ комсомолÖ быд-бокгаы. Ковмас збылыг быд ком-сомолечÖс прÖверитны, тÖдмавын сылыс комсомоллы колан лунсÖ, јÖзÖдны сылыс чужÖмсÖ, сылыс клас-сÖвеј виж нудÖмсÖ практичкеј уж-вылын. Практичкеј ужјас: вÖр-лежÖм-кылÖдÖм, коллективјас лÖбÖ-дÖм, классÖвеј врагкÖд да бјуро-кратјаскÖд вермазÖм, политика велÖдÖм,—кыжі комсомолечныс тајÖ ужјассÖ нуÖ, сјжі-і колÖ сјјÖс дон-јавны.

Партјачејкајаслы колÖ збылыг аслас вежысјас-вылÖ вижÖдлыны. Оз ков вунÖдны, мыј ВКП-лы комсо-мол лÖд мед-ыжыд отсаысÖн. НÖш-та буржык лоас, кодыр оз лоны Ухтаса-код фелÖјасыс, кодыр ком-сомол лоас сÖстÖм, кодыр комсо-молын унжык лоас батрак, гÖла олыс крестана да колхозникјас.

КомсомоллÖн Ставсојузса 6-д конференцја.

Герпас-вылын: Конференцја-вывса делегатјас, Öтлаын Јарос-лавскеј јорткÖд.

КомсомоллÖн ставсојузса конфе-рен-цја.

Гегал ЈортлÖн доклад.

МÖскупа. Јунь 23 лунÖ ком-сомоллÖн ставсојузса конфе-рентсја-вылын профсојузын комсомол уж-јылыг вÖчис до-клад ВЛКСМ ЦК уж јукÖдын да велÖдчан уж јукÖдын јура-лыс Гегал јорт. «Комсомол профсојузјасÖс»,—висталиссјјÖ: „крітјукјтис вежкыда дај крі-тыкаыс вÖлі зев колана. ОнÖз-на профсојузса аппаратынем бјурократизм, тсеховшина, ас-крітыкаÖс лычкÖм, политыкаыс бокÖ-кежÖм, классовеј вижыс кежÖм.

Уналаын профсојуз шлен-јас полÖны выл кадрајасыс, полÖны том јÖзÖс уж-вылÖ индÖмыс. Комсомоллы колÖ чорыда вермазны профсојуз-јасын аскрітыка паккÖдÖм-вÖс-на да сојуз-пыщса демокра-тја-вÖсна. Öткымын проф-сојузјас уставјас-серти 18 ар-сыс томжык ужалысјасÖс проф-сојуз органјасÖ бÖрјыны оз пож. ТајÖ абу лада, колÖ сј-јÖс вежны.

КолÖ сотсјалистическеј орд-жыгÖм нудÖдÖмÖн кыпÖдны тех-

ника да вермазны ратсiona-лизатсја-вÖсна. Онігань фаб-завуч школајас лÖбны ВСНХ-улын; сы-куза колÖ корны хозорганјаслыс, мед школа-јасыс коласны полйтехныче-скеј-ногаÖд, лÖбÖдасны бур-жык школајас, буржыка обо-рудуйтасны најÖс.

Робочей том јÖзлыс олÖм-сÖ бурмÖдÖм-могыс колÖ пер-јыны вйт во-чÖжÖн, мед ужа-лан луныс арлыдтÖм робо-чејјаслÖн (подросток) вÖлі чинтÖма 5 часÖз да примитны мерајас, мед ужтÖм подро-стокјаслыс кыжкÖ олÖмсÖ бур-мÖдны“.

ТајÖ доклад-куза сорни-тисны Шакланов (НКТруд) Гостев, Окулов, Вејнберг (ВЦСПС) јортјас да места-вывса делегатјас. Сјж-жÖ сор-нитис Бубнов јорт. СјјÖ куза висталис комсомола-профсоју-за-кост муныс венчÖмјас-јы-лыс.

Јунь 24 лунÖ став Сојузса комсомоллÖн конференцја-ыс помагис.

Комсомолдөн Ставсоюзса 6-д конференция.

Серпас-вылын: конференциялөн заседание Кремльса Андреевскей залын.

Өнөгү-жө колө лөгөдчыны.

Воыг-воё комсомол ячейкаяс сөмын заводитлөны збылыг велөдны политика. Бөрја војаснас вывти еща политшколајас кутисны помавны программасө, вывти дыша велөдөны полтикасө комсомолчјас. Уналаыг кивлан сещөм шуөмјас: „ме велөдча көв өгкущөм ме-динө мөг, өні велөдчөмыс ас-вөлаыг“.—Мыјнө тајө висталө?

Висталө со-мыј: ми зикөз кутим вунөдны уставыд өтипункт, көн шуөма: „Быдкомсомолч велөдчө збылыг политграмотаө. Политика төдтөг комсомолчјас оз вермыны ужавны јөз-костын“.

Политграмота велөдөм 1929-30 воын ковмас чорыджыка јөткыштны вожданө. Полтика төдтөм-кучыыс овлөны весиг тащөмторјас:

Ыбын (Јем. у.) өти комсомолч областувса мањеврјас-јылыг виставлө јөз-костын, кыз војна кыпалө.

Батрајас да гөл комсо-

молчјас Областувса курс-вылө пыригөн унаөн ез вермыны испытанњесө сетөны-да, бөр лоі мөдөдны гортас. Быдлунаса олөмгыскө вижөдлан, адчан: вывти-њин бөрө, весиг јөзгыс бөрө колөмаөг мукөд комсомолчыс.

Өні гожса-каднас быд комсомолчлөн мөг: 1) лыффыны гагатајас да, мед журад јонжыка лыффымыс колы, јөз-костын лыффымсө виставлыны. 2) Быд комсомолчлысуөдөны локтан во-кежлө политграмота њига. Сы-вылө ячейкајаслы колө чукөртны сөм да ыстыны сјөс Рајкомолјасө. 3). Быд ячейкалы колө өні-жө бөрјыны, кущөм њига-серти кутанныд велөдчыны—сещөм њигајас і суөдөны рајкомјаспыр.

Лежам да паскөдам быд ячейкаө сещөм лозунг: „Та-во быд комсомолчлы прөј-фитны өти политшкола, мед њиөти комсомолч ез вөв његрамотнејөн.“

Гижөј ассыныд мөвпјастө.

Тазөннад велөдчигөн ылө он во.

Јемдинын арнас-на вөлі организујтлөма политкружок. Сені вөлі пунктөма мөг-пыфди, лептыны полтика төдөмсө комсомолчјаслыг. Зон төв „ужалис“(?) кружокыс... вөлі ставыс... кык зањатте.

Ферт, ескөујездувса тсен-трад пөчис-жө буржыка кружокыдлы ужавны-да, Укоммолыс-тај мыкө ез-жө кад-кежлас төждыг сы-јылыс. Өні сегга комсомолчјас оз бура төдны унатор, собранњејас-вылад оз кужны сорњитны, сөмын сінсө лапјөдлөны.

Комсомол, тенад мөг—бурмөдны-паскөдны физкультура уж өктјасын.

Физкультура өктјасын өні јона-њин паскалө. Медгасө сетчө кутчигөны том јөз. Гожөмын комсомолчјаслөн тајө зев ыжыд уж. Комсомол организатсјялы физкультура-пыр кокњиджык кыскыны том јөзөс ас-бердас, комсомол уж-бердө. Выл ворсанторјас (футбол, баскетбол да с. в.) јона кыскөны том јөзөс. Секи весиг жуыгјас, кулыганјас өзјана сінмөн вижөдчөны ворсны, щөщ зилөны матыгтчыны выл-нога ворсанторјас-динас. Уна примерјас емөс, кор тащөм јөзгыс физкультура-пыр дугдисны локторјассө вөчөмыс, бостчисны нуөдны јөз-костса уж, весиг пырисны комсомолө да бура кутисны ужавны. Комсомоллы тајө уж-јывгыс оз ков вунөдны. Физкультура отсалө том јөзөс кыскыны бур ужө, сјө сетө выл-нога гажөдчөм да шөйтчөг; сјө вын-мөдө том јөзөс.

Тентуковын вөлі организујтөма њеыжыд физкультура кружок. Өні сені 33 морт-њин. Најө таво пурјас кутавны медагисны. Локторјас вөчөм-пыфди, физкультурњикјас быд-кадын вөчөны орффыгөм-јас (соревнованње), ворсөм-

јас да с. в. Тентуковса кружок возглавны кутис вождө-Мыјла-нө өктјасын тащөмыс оз вермы лоны? Зев бура вермас, сөмын комсомоллы колө чорыджыка бостчыны.

Ферт, физкультура ужтөми-јан нуөдны зев сөкыд, сөмсө сы-вылө еща лежөны-да. Сегга абуөг-на мијан бур инструкторјас, исполкомјас тајө ужас омөла отсасөны. Комсомоллы колө та-валө јонжыка вижөдлыны да тувкөдыштны кодөс колө, мед сетасны отсөгсө тајө ужас.

Быд өктын-њин пөшти ем өні футбол, либө баскетбол. Та-гөгөр комсомол ячейкајаслөн колө чукөртны том јөзсө.

Комсомоллөн војеннеј поход петкөдлис, кущөм колана физкультураыс. Сөмын физкультураөн зањимајтчыг морт вермө лоны вижөлөн, пелькөн, јоннөн.

Комсомоллы колө отсавны щөщ тајө ужас-і пионерјаслы.

Бостчыламөј-жө чорыджыка тајө ужас. Шыбытам лозунг:

— Мед став комсомолчыс вөлі зањимајтчө физкультураөн!

Робур.

Физкультураөн јөз-пөвсө.

Јемдинын, II-өд шупөда школаын велөдчыгјас-пөвсын да том јөз-пөвсын бура пунктөма физкультура уж. Төвнас вөлі вөчөма лыфјас-вылын 2 орффыгөм. Первојыгсө мед бура мунис II-өд шупөда школа-бердса команда. Налы сетисны приз—5 тругик. Мөдысө мед бура мунисны

гөрд армејечјас Макоимов да Лыжуров. Местнеј физкультура командаө пырөны 17 морт. На-пыщкын 12 зон да 5 ныв. Унжыкыс комсомолчјас да пионерјас. II шупөда школа-бердса физкультура командаын 37 морт. На-пыщкын 18 зон да 19 ныв.

Март 24-өд лунө вөлі вөчөма лыжнеј вылазка Отјө. Тајө вылазкаас участвуйтисны 14 физкультурњик.

Отјын волі вөчөма физкультура рыт, кытөні физкультурњикјас петкөдлисны уна-пөлөс упражњенњејас да пирамидајас. Рыт-бөрас Отјө организуйтисны физкультура кружок. Тајө кружокас пырисны 35 морт. На-пыщкын 19 зон да 15 ныв. Отса том јөз зев збылыг кутчигөны тајө ужас. Лыаты өктын организујтөма мөд кружок. Сені лыффыгө 21 морт 19 зон да 2 ныв. Кружокјассө организуйтөм-бөрын Протопов-јорт нуөдис выл физкультурњикјаскөд упражњенњејас. Јемдинса физкультурњикјас лөгөдчөны вөчны вылазка Сереговө-да.

Редактсјясан: тајө гижөдыс егкө важ-њин-да, бура физкультура ужсө пунктөм-вөснаыс лежам өтлаын статанскөд. Видчысам физкультура уж гожөмын нуөдм-јылыг јуөрјас.

Чукөрттам „Комі морт“— вылө сөм.

— Јемдинса мөд шупөда школаын велөдчыгјас чукөртисны 140 шөйт да сетисны „Комі морт“—њима самолет-вылө. Потолитсын.

— Арабачса (Ажкатыла в.) комсомол ячејка чукөртис „Комі морт“ самолет-вылө сөм—10 шөйт 52 ур.

Чукөртчыс.

— Визса (Јемдин у.) 1-д шупөда школаын велөдчыгјас чукөртисны 6 шөйт самолет „Комі морт“—вылө.

Кывзёй ставный!

ВЛКСМ ЦК-лөн бжуро шуйс вöчны комсомоллые ставму-
вивса собрание. Тајо собраниеыс пондас мунны радио-пыр.
Собрание-вылын ставсоюзса комсомол конференция-жылыс
кутас виставны доклад ВЛКСМ ЦК-са генеральной секретар Ко-
сарев жорт.

Собраниеыс лоё јул 1-д лунјас-гөгөр.
Комсомолчјас, том јёз! Кёни радиожас өмёс—лёёдчөј
кывзыны. I. I.

Комсомол походын.

Мунöны унаөн том комі котыр.
Јенежыс дугдывтөг кисё өд зер.
Кіаныс винтовка кутöны војтыр,
Топыда. Матө оз өібав „лок звер“
Нинөм зик зерöмыс—мунöны вождь...
Мір-тујті „зумыда тувчалё кок.
Чужөмјас нумјалё, гөрдысла өзјө,
Руд мешөк мышкуын өшалё, вок.
Саркнитіс пулемет, гымыштіс пушка:
—Тра-та-та, бух-у-ух-ух—паскалі, шы...
Том бојеч вескөдіс локтыслаң мушка,—
Саркнитіс. Сынöдын паскалі гы.
Пулемет саркөдіс. Пырыс-пыр пангіс
„Гөрділөн“ да „жеждлөн“ чорыд јом тыш.
Том војтыр өлөмөыс бој-вылын пеггіс.
Пөнгисла, зерысла көтасөм мыш.
Бој-бөрын, чукөрөн гажаа, збоја
Өтлаын мунöны комі том јёз.
Сылöмины сынöдын гораа јургө.
дугдывтөг зер кисё—јенежыс лёз.
Тақикөн петкөдіс—том војтыр вынсö
Панлісны ас-костын јортјаскөд тыш.
Кужам мі дорјыны Советлыг нымсö...
Врајасыд чегасны мі-өтенө гыж.

Вас-Мит.

Челад-дыр.

Рытын мамб шуд мем:
— Аскі ылб мунам.
Гортын лунтыр овны тен,—
Оз тус вајам уна.
Војбыд некич оз лок ун,
Аскі өтнам кола.
Оз тус сојдм оз-і вун,
Кывјыв була-бола!
Асывозын мамб мем
Сојан уна колас,
—Колук, ен пет, ен пет—ен!
Еща тақі долас.
Мамлыс шуөм он-і кыв
Гожга гажа лунö;
Мыјөн мунас—пырыс-пыр
Сылөн долём вунö.
Килчө өзөс өптан-крап!
Гөңөч ывла-вылө.
Шоныд, југыд, вывті рад...
Кайлөн сылөм кылö.
Веж луд-вывті мунам,
Кокыд зила пөзö!..
Гачыд усö—лептан,
Котөртан пыр вождь.
Челад-чукөр, уна сен,
Лунтыр ворсан збоја:
Машө, Пашө, домö, Кім,
Мишук, Васө, Зоја.
Шыра-каңа, галө-чур—
Ворсан вывті уна
Сој-гуранö вöчан пур,
Тојлан—бытө мунö.
долыд, гажа, он-і кыв—
Рушку нукур мунö,
Сылөм, ворсөм рытјавыс
Өдјө тенад вунö.
Вывті варов лунса төв,
Шуғлалө зев гора.
долыд овны—ветлө лов...
— Мајбыр зөла пөра!..

Луба-пі.

Комсомоллөн слот.

Јун 16-өд лунö, Мөскуаын,
Красној Пресњаса комсомоллөн
вөлі рајонувса слот.
Герпас-вылын: Макім Горкіј
приветствуйтö комсомолчјасөс.

„Комі комсомол“ -газет сузөдысјаслы.

Гожга отпускјас-вөсна да
материал чинөм вөсна „Комі
комсомол“ газетлөн кымын-
кө номер петас ноль листбок-
вылын.

Выл өлөмлян.

— Көні-пө Анөмд?—дөвөм гөлөсөн
горөдіс гөтырысым Петра-Тикөн.
— Куканли турун летөдіс.—вөснада
Наташ, тупыл-код нывбаба.
— Мун корды өдјө сјөс татчө.—Тикөн
рушкүсө магалі-тыр пиріс жөд веждөсө,
лүкөс јөнүв пызан-сајо да кутіс таркө-
чыны чуңјаснас пызан-пөвјас. „Оні нева-
жыд. Ок ескө важөнкө бура-жө ме песөвті
жајөс-да“—мөвпштіс Тикөн да чорыда
кучкіс пызанас. Сөсөса четчіс да кутіс
ветлыны өтенө-өтенө.
Петра-Тикөн вөлі важ-дырјі күпеч.
Сјө чорыда кутіс өктөс ас-кіас: жын кре-
өтанамс вөлі сылы уждөзөбө. Сөмын рево-
лүтөцјамд-тај неуна торкыштіс сылы. Дај
өні-на сјө оз улті лебав—револүтөцјамд
зөв-на өмөла веріс јіжыи Гала өктад.
Сјө-і өні-на мед-бура олыс өктас—кулак.
Чорыда-на кутө өктөс ас-кіас.
Недыр-мысөч пиріс Анөмс—Тикөнлөн
нылыс.
— Мыј сы-дыра жуньалаң.—букишт-
чөмбөн шуйс нымлысы Тикөн да лүкөс пыз-
ан-сајө.—Ветлы, вај, өдјөвжык Пүдө-Сөпө-
өрдө, Порө-Ныл-өрдө, Максім-Тит-өрдө...—
уна-ным-на висталис Тикөн.—Пыр-жө ветлы
на-өрдө да кор рытнас татчө. Мед јөрјас-
сајөд локтасын... Гөгөрвоин?
— Гөгөрвоі, батө.
— Мун, өдјө ветлы.—Тикөн четчіс да
бара кутіс ветлыны, мыјкө сорнитіг-тыр.
— Ме петкөдда налы колхоз! Нинөм-
вылө ог лөзјө лөсөдны. Көсјөны вичмујас
мјанлыс мырөдыны. Тырмас! Тикөн Петро-
вичыс лавјана-да,—дыр ветлөдіс Тикөн
бөргіг-тырјі да друг гышкөис кроват-вылө.
—Кучөмкө комсомолчјас, Мінка-Степан-
јас, кісөсөм гачјас-да, көсјөны лөсөдны
колхоз. Кісөсөм көпаныс амы-мј кутасын
гөрын мүсө. Эфу, срам!—Тикөн кіјасөс јур-
сајас пүктіс да дыр вичөдіс пөтөжөкө.

Кыч-некич-а, Тикөнлөн лок мөвпјасыс
јуреыс оз вөлі петны. „Збылыс-өд колхозтө,
буракө лөсөданы. Кыч најөс кутан. Вла-
тыд на-дор. Востасын-да, лөсөданы-дај.
Став бур мујастө мјанлыс мырөдасын...
Ог сөтөј!“—Тикөн тақі мөвпалөм-бөрын
четчіс кроват-вылыс да горөдіс жөд ве-
ждөсө:
— Гөтыр, вај, самөвар пүкты! Пемдыш-
төм-бөрын Петра-Тикөн-өрдө локтіс морт
15-кымын. Дыр сорнитісны-мургісны сені.
Ставыс өті кыјө воисны: лөхам-кө лөсөд-
ны колхоз, мјанлыс став бур вичмөсө
мырөдасын.
Тајо лунјасө гражданаалөн собрание
сы-куча лөб. Колө унжык јөзсө вождык
кысыны асладорө да торкны колхоз
лөсөдөмысы. Чорыда-кө бөстчам, налөн
нинөм оз арты. Гөл јөзылды мјанлыс быгө
лөб кывзыны—ставныс-өд најө уждөзөбө.
Куш комсомолчјасыд нинөм оз вермыны
вөчы, а вөлөтөз ылын.
— Ог лөзөј өтувтыи колхозсө,—кутісны
горыны Тикөн висталөм-бөрын чукөрт-
чөм јөз.
Војчыс пукалісны, мургісны, петүкјас
чүкөсөдөн-нын разөдчалісны гортаныс.
* * *
Четвергө рытја-вывнас гөрд пелөслөн
ичөтк веждөсө тырөма јөзөд, весіг керка-
вочас јөз. Степан вөчіс доклад колхоз лө-
сөдөм-жылыс. Сјө гөгөрбок петкөдіс, ку-
чөм сөкыд гөл јөзлы өткөн-өткөн овны,
кыч кулакјас најөс жмитөны.
Степан помадөм-бөрын веждөсын лыбіс
ыкыд зык-шум. Оті пелөсө чукөртчөмабө
Петра-Тикөнлөн друјјасыс. Најө лептысөны
маткыны да бид-ногыс пиваныи комсомо-
лчјасөс. Гөл крөсөтана мөдар-бокөсө.
Петра-Тикөн өті гөл дадө-дінө воісө да
быја вөмөи горөдіс:

— Те, вај меным 3 пуд пызсө да вө-
лөті пыр колхозад!
— Кыч пуд-пызсөд!—повтөг шуйс
дадөмы.
Ылөз трөкөптис банө кучкөм. Дадыд
уөі жоң-шөрө. Петра-Тикөн морөсөө леп-
төмбөн вичөдіс гөгөр:
— Ставытө чирса! Колхозө пырысјас!
Степан скөрмөмөн-код локтіс пызан-
сајыс јөз чукөрлаң. Тикөнлө каңалис сылыс
локтөмтө да он-моз сүвтис сылы паным.
— Комсомолч!—Вөкыштчөмөн горөдіс
Степан-вылө.
— Те мыј увган?! Верман муним татме,
өлөм-вылад-кө оз во тајо собраниеыс!—
скөра пиріс Степан.
— Ме... Ме мунны! Ак те зыр...—Пас-
кыда өвтыштөмөн көсөптіс Степанлы,
сөмын өз имы јурас—шапкасө лөбөдіс.
Ез-на үдит Тикөн мөдыс өвтыштны, кыч
квачитісны сјөс мышөаныс кымынкө мужик
да тодышкалісны өзөс-сајөз. Сылыс тујөс
щөц адчөсны-і јортјасыс.
Степан блөд чужөмөн матыетчөс пызан-
дорө.
— Јортјас! Адчаным, кушөм мүстөм
налы колхозтө лөсөдөмыд. Тајө-нын висталө,
кушөм коланатор колхозым гөл јөзды.
8 комсомолч гөкөсны-нын колхозас. Оні
гөлөсүјтам, кодө нөшта көсјө гөкөсны...
Унжыкыс лептісны кіјасысө. Бөр-вылас
кутісны гөкөдавны. Ставыс гөкөсө 36 морт.
Степанлы нымкө. „Со-өд Петра-Тикөн-
јасыд көсөө лептөмөн асыны өтсалисны
колхозтө лөсөдны“—мөвпалө ачыс.
Вөскрөсөныаө шуйсны примитны устав
да помөч сорнитны өтувјөн уңјас нүөдөм-
жылыс.
* * *

Карко кыкыда рөттө чорыд јуж-вывті да
пөчныка нирнас корөсөтлө. Друг карко
ыткөптис бөкө... Пырысөтөм-пыр-жө мыјкө
чорыда чөнөбтис... Карко өдөптис да мыј
подөсыс петө мөдөдчөс вождь. Васө шөмө-
төм пукалө.. Сојсө мыјкө чөсөвтис, пөдөдны
кутіс, сөсөса сој-кучаыс мыјкө пөбө лет-
чыштис.
Васө кучкөс пөтөдн вөлысы да скачөн
лөбөмын мөдіс вөлөтөлаң. Асывнас воіс
вөлөтө. Пырыс комсомолч јорт-өрдө. Сөні
көрталісны кісө Васөлыс—пукалыс неуна
гыжыштөма вескөд сојсө. Час мөд үдөтіс-
на үчөштны. Сојыштөм-бөрын мунис парт-
јачөкјаса секретар-өрдө да ставсө сылы
виставліс. Кор висталис лөжөм-жылыс, мөдөд
друг четчіс да кутіс ветлөдыны. Сөсөса
бөргөдчөс Васөлаң.
— Ладнө, другө, абу мөстаө вескөдөма.
Мі щөц тіјанө кайам. Мимітсөнерөс бөст-
лам, кайласны щөц-і комсомолчјас.
Сөсөса кыкөн ветлісны волөсөпкөмө,
уңдысан төварішчөствөс да мүкөдлаө.
Рытја-вывнас став деласө ладмөдісны.
Васө војнас өтрасөднөд өз лыет петны
тујас—асывнас шуйс мөдөдчыны өтламы
јөзөскөд.
Аскінад најө морт дас-кымын мөдісны
Гала өктө. Гала өктөны ставыс шычөсны.
Өд мыј-дыра-нын сетчө өз волыны бөкөмыс
та-мында јөзөс. Мимітсөнерөс пыр-жө кутіс
төдмавын, кулакјас панымасөм-жылыс, соб-
рание-вылын көсө-жылыс, Васөсөс лөжөм-
жылыс. Сјөсөс лөжөма Васка-Јогор, өктөны
мед јар кулыганыс, Петра-Тикөн щөктөм-
сөртө. 7 мортөс арестуйтис мимітсөнерөс.
Рытнас выл колхозлөн собрание. Локтісны
щөц-і мүкөд крөсөтана. Партјачөкјаса сек-
ретар накөд сорнитис унатор-жылыс, сөса
виставліс колхоз мөтјас-жылыс.
Пемдігас пөнті став јөзөс өктөмыс кол-
лөдісны воісө гөстјасөс. Степан да Васө
мед-дыр өвтисны носөвөј чышјанјаснас
вөлөтөса јортјаслаң.
Квајта-пі.

Кулакјас да сылы отсаыејас чельдлы абу места пролетариат-нога школајасын да комсомолын.

Сыктыв уездын, сөмүн оті ШКМ (Абжачојын). Сені бур велдчыјас велддөны том војтырөс өкјасын выл өлөм течөм-вылө, выл-ногөн өктса өвмөс нүддөм-вылө, колхозјас туйө сійөс вегкөддөм-вылө.

Тайө школаас-і чужіс 3 мортыг группа, кодјаслы оз вді өлөм-вылас во батрақјаслөн да гөл крестаналөн сені велддөчыс. Найө вді өлөс оз адзыны батрақјаслы да гөл крестаналы отсаөмсө. Кодјас сөжөм јөзүс?

Карманов—кулак пі, батыслыг бөрјысан правасө мырфдөма. Кычкө 1926 воын пырөма комсомолө да сійөс школаө зев бура бөгтасын. Учкомын влөма председателын.

Володин—Карманов кок-туйө-жө тувтчалө. Комсомолөч 1926 вогаң, да даңилов шөркөфдема олыг комсомолөч-жө.

Тайө „тројкасы“ -і вегкөдлөма школьнікјас-кост. Кодыр лөддлісны өтепендіја сеталөм, најө влі шуөны: „мыла батрақлы да гөлјаслы сетны өтепендіјасө, најө-өд дыш јөз. Колө сетны шөркөфдема олыгјаслы да кулакјаслы, најө-өд бура өвмөссө лөбөддөны“, „комсомолө колө бөгтны сөщөмјасөс, кодјас пыржө мед бөгтчасны, а оз мед мунны велдччыны“.

„Тројка“ ез өновтчы таыг, воковтис влө-на. Сіјө кутіс сөравны,

Ташөмјасыд мјан школајасө оз ковны.

Сыктывкарса мөд шупө-да школаын велдчө Вьл-гортые кулак ныв Хуфәјева Анна Степановна. Батыслыг мырфдөмаө бөрјысан правасө. Спекулырујтө — Вјаткаыг вәјө төвар да кыкдонөн вузалө. Овмөсыс зев бур—влөны кык вөв да 6 мөс, турунаңыс быд во лышавмөн. Вотыс 140 шәјт. Хуфәјев өлөс оз адзы Сөвет власттө, быд-

відны батрак Ріккерөс (укоммолын да уісполкомын шлен), вегіг мунан туй сылы оз ло.

„Тројканд“ гортас мунас -да, (асланыс влөбөтө), лептө ассыныс өвмөссө, коллектив лөбөддөм-јылыг-і мөвп-вылас оз услы.

Дыр-на өскө таз лоі, ез-кө батрақјас да гөл велддөчыјас комсомолөчјаскөд да велддөчыјаскөд өт-вылыг бөгтчыны налыг чужөмсө петкөдны.

Ставыныс шуісны, кулак піөс Кармановөс комсомолыг да школаыг төдмышкавны. Даңиловлы да Володинлы сетны выговор да шуны, мед ез кутны нувны кулакјаслыг кокля-бөрсө.

Мыј-вөсна ташөмјасыс өмөг школајасын? Сы-вөсна, мыј өктса комсомол јачејкајас гөжөмын да арын, кодыр школајасө мунөны велддөчыгјас, оз-і мөвпштылыны кодөс сетчө мөддөдны. Кулакјас да мукөд клас-сөвей врақјас нырсө быдлаө суйөны. Мөд-кө: ШКМ-ын велддөчыјаслөн составыс абу қік бур, өца батрақыс сені дај на-костын ужсө пөштөі абу нүддөмаө.

Воқд-кежлө колө збылыгжык-нын влөддлыны школајасө вылыг бөгтөм војтыр-вылө, мед өскө кулакјаслөн да налы отсаыејаслөн чельдчыс ез сетчө вегкавын. Јогөр далскеј.

нөгыс піңалө. Нылыс сөщөм-жө. Кутө јитөд поп нывјаскөд, мјанлы өтдор јөзкөд. Влөдкомсомолө пырөмыс. Шуө властыд-кө-пө вежгас, буржык лөө, секі-пө ме верма воқд велдччыны.

Велддөчымыс мылакө һө-кущөм дон оз бөгтны. Велддөчө лөка.

Кад-нын өскө ташөмјасө велддөчан-инөыс вөтлыны-да.

Јогыс колө-на.

Сыктывкар рајонувса кымынкө јачејкаын тулыснас нүддлісны чістка. дугдывтөг јуыөјасөс, кулігані-тыөјасөс, классөвей влө торкыөјасөс да мешчанкајасөс чышкыштысны комсомолыс. Сөмүн чістка-бөрын, қік сөстөмөн ез-на колны јачејка-јасыд. Вогтам көт педнехыкум-бердса комсомол јачејкаыс: комсомолка Суткіна М.М., медым ез вөтлыны сійөс комсомолыс анкетаас гөжө...

...„Занятие родителей:

- а) до революции—служба, бедняцкое хозяйство.
- в) после революции — служба, бедняцкое хозяйство.
- г) в настоящее время—служба, средняцкое хозяйство...

Лојса партјачејка да ВІК Суткіна-јылыг гөжөны:

...„Занятие родителей:

- а) до революции—служба, кулацкое хозяйство.
- в) после революции — служба, кулацкое хозяйство и торговля.
- г) в настоящее время—служба, зажиточное крестьянское хозяйство.

Имущественное положение в настоящее время:

- а) дом с железной крышей, где помещаются сами, квартиранты и Июемская школа.
- б) крупного рогатого скота— 1 лошадь, 4 коровы и 2 овцы.
- в) всего земли—около 5 гектаров...

Вөтлыны колө ташөмјастө комсомолыс.

В.—п.

Ыжыд атьө Рајкоммоллы.

Бөгкаса (Сыктыв у.) „Паскөддөм“-һыма колхоз ыстө ыжыд атьө Сыктывкарса Рајкоммоллы, плуг мөддөдөмыс. Тайө плугыс нөшта јонжыка чорөдөс јитөдсө колхозны-јаслыг да комсомоллыс. План-сөртө таво шуөма мјан паскөдны му 5 гектар-мында. Тіјан плугыд кутас гөрны тайө өтувја мусө. Пельесув ізсө мјан колхозын пүктөма-һын, сөмүн колө нүддны сөјөс вегкыд туйөд. Тайө плугнас мө өгө кежөј вегкыд бөрдөдөсыс.

Колхозын јуралыөјас: П. Савін да К. Савін.

Школајасын велддөчыјаслөн да пиөнерјаслөн колө сетны отсөг туйјас бурмөдөмын.

Мјан областын вөлөн ветлан туйјас зев-на өмөлөг. Өмө сөщөм местајас, кыті арјасын да тулысын пістан ветлыны сөмүн подөн. Сөсө бара-жө туй-вывса посјас мјан уна-лаын зев өмөлөг да көгөмаө.

Туйјас вөчөм да бурмөдөм-вылө, дерт, мјан государство быд во лө-қө поводнеј уна өм, сөмүн тайө бөмыс оз тырмы.

Туйјас бурмөдөм-куға СССР-ын лөбөдөма торја јөз-костса организа-тсја—„Автодорон“ шуөд. Тайө „Автодорыс“ јуң 10-д лунгаң да 30-д лунөз көсјө нүддны туйјас бурмөдөм-могыс паскыд кампанье.

Велддөчы чельдјаслы да пиөнер-јаслы-і тайө ужгыс оз ков колтчыны.

Налы ас-костаныс тайө кампанье-сө нүгөн колө котырчыны, ас-бердас котырты унжык чельдөс да том јөзөс.

Колө нүддны со кущөм ужјас: Вылөжык ступөна школајасын да пиөнер-отрадјасын колө нүддны торја сөрнјас, мыј сја сөщөм „Автодорыс“, кущөм уж кутас нүддны тайө кампанье-дырјыс да кущөм отсөг позө сетны сјө ужсө нүд-дігас.

Ташөм сөрнјас-жө колө нүддны мам-бат-пөвсын да став гырыс јөз-пөвсас, мед најө сј-жө сетасын вер-

мана отсөг туй-пос қонтыны да бур-мөдны.

Велддөчыјас, пиөнерјас да мукөд чельд-пөвсас вогтавын „Автодор“ кружокјас да јачејкајас, кодјас во-қд-кежлө уж орјавтөг кутасын нүд-дны отсөган мојас „Автодорлы“.

Кампанье мунгөн чельдјаслы колө котырчөмөн шөщ мунны гы-рыөјаскөд уж-вылө да отсаөны вер-мана торјасын (туйјас-вылыг вәјас паскөдны, һөрјас, пощјас волсав-ны да муөн тыртны, туйјас-вылыг гуранјас, мылјас шылөдавны да уна мукөд-пөлөс ташөм торјас вөчны).

Школајаслы да отрадјаслы колө бөгтны (шефство) кущөм-кө маті туйјас да посјас-вылө, дөчөритны да пыр қонөн влөны сјө туйјасөс да посјасө.

Буржыка мөвпштымөн да јон-жыка ас-гөгөр влөддөмөн, дерт уна пөлөс отсөган ужјас сурасын. Тані мө индім сөмүн өткымын торјасө.

Пиөнерјаслы да школьнікјаслы колө вөқмөстчыны тайө уж-бердас, шөщ кыскыны ас-бөргөыс бат-мамсө да став гырыс јөзсө. Ташөм өтувја ужөн вермамсетны государ-ствоыслы, да і аслыным зев ыжыд отсөг.

І. Јелкін.

Хроңика.

— Удора рајонувса комсомолөн 1-д конференцсја чукөртчө јуң 1-д лунө.

— Прилузскеј рајонувса комсомолөн 1-д конференцсја чукөртчө јуң 22-д лунө. Влө рајонувса конференцсја чукөртчө јуң 28-өд лунө.

— Јуң 21-өд лунө помаөіс пиөнерјаслөн Областувса сьот.

— Кулөмдіңө рајконфен-тсја нүддны муніс Обком-молгаң Н. Молчанов.

— Сыктывса ВЛКСМ рајком бјуроө вегкалісны: Трусов—секретар, Налымов (пиөнер ужнүдөыс), Ангімова (Һувчымыс), Киселев (типө-графіја), Камбалова (инструк-тор).

Комсомолөчјас, том јөз!

Кодјас көсјөны мунны велд-чыны војеннеј школајасө, колө сетны шыөдчөм Рајкоммолө. Шы-өдчөмјасө кутасын бөгтавын сө-мын јуң 10-өд лунөз, сы-вөсна колө термаыштны. Школајасө пыран-условөјас-јывөыс гөжөма-һын вөлі „Комі комсомол“ газетө.

Рајкоммол

В пятницу, 28-го июня, в 5 часов вечера, в помещении Клуба печатников созывается общегородское собрание ВЛКСМ гор. Усть-сысольска.

Повестка дня:

- 1. Итоги военного похода.
- 2. Разное.

Райном ВЛКСМ.

Отв. редактор-пөддө А. МОРОЗОВ.